

P6_TA(2006)0214

Az államháztartás az EMU-ban

Az Európai Parlament állásfoglalása az államháztartásról a Gazdasági és Monetáris Unióban (GMU) (2005/2166(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az „Államháztartás a GMU-ban – 2005” c. közleményére (COM(2005)0231),
- tekintettel a Bizottságnak a növekedésről és a foglalkoztatásról szóló integrált iránymutatásaira (2005–2008) (COM(2005)0141),
- tekintettel a Bizottságnak a 2005. évi őszi gazdasági előrejelzéseire ⁽¹⁾,
- tekintettel a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendeletet módosító 2005. június 27-i 1056/2005/EK tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a túlzott költségvetési hiány megszüntetése céljából Olaszországhoz intézett 2005. július 12-i tanácsi ajánlásra ⁽³⁾,
- tekintettel a hollandiai túlzott hiányról szóló 2005/136/EK határozatot hatályon kívül helyező, 2005. június 7-i 2005/729/EK tanácsi határozatra ⁽⁴⁾,
- tekintettel a túlzott költségvetési hiány megszüntetése céljából Portugáliához intézett 2005. október 7-i tanácsi ajánlásra ⁽⁵⁾,
- tekintettel a 2005. november 8-i 2005/843/EK tanácsi határozatra, amely az Európai Közösséget létrehozó szerződés 104. cikkének (8) bekezdésével összhangban megállapítja, hogy a Magyarország által a Szerződés 104. cikkének (7) bekezdése szerinti, a 2005. március 8-i tanácsi ajánlásra válaszként tett intézkedés nem bizonyul megfelelőnek ⁽⁶⁾,
- tekintettel az egyesült királyságbeli túlzott hiányról szóló 2006. január 24-i tanácsi határozatra ⁽⁷⁾,
- tekintettel az Európai Szakszervezeti Intézetnek az európai kollektív tárgyalások összehangolásáról szóló 2005. évi jelentésére,
- tekintettel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) globalizációra és külső egyensúlyhiányra vonatkozó 2005. áprilisi világgazdasági előrejelzésére,
- tekintettel eljárási szabályzatának 45. cikkére,
- tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A6-0162/2006),

1. kifejezi aggodalmát először is a 2002 óta tartó lassú európai növekedés miatt, ami az euróövezetben 2003-ban 0,6 %, 2005-ben pedig 1,3 % volt, szemben az USA 2005-ös 3,5 %-os növekedési ütemével, és a japán gazdaságnak a végső hazai lakossági kereslet általi feléledésével; másodsor az EU-25-ök 9 %-os és az EU-15-ök 8,1 %-os, tartósan magas munkanélküliségi rátája miatt; valamint, harmadszor, a jelenleg a GDP –1 %-át kitevő „output gap” (a hazai fogyasztás és a források közötti ütemkülönbség) miatt, ami azt mutatja, hogy az EU gazdasági növekedése jelentősen a hosszú távú potenciál alatt marad, a strukturális merevség, a gyenge belső kereslet, és a makrogazdasági politikai szerkezet megfelelő egyensúlyának hiánya miatt; hangsúlyozza, hogy Európa gazdasági növekedési potenciálja továbbra is túlzottan alacsony, körülbelül 2 %-os, ami sokkal alacsonyabb, mint a világ más részein mért értékek; úgy véli, hogy ez a gazdasági növekedési potenciál nem elegendő a munkahelyteremtéshez és a munkanélküliség csökkentéséhez, vagy az EU-25-ök fejlődéséhez;

⁽¹⁾ European Economy, 5/2005. sz.

⁽²⁾ HL L 174., 2005.7.7., 5. o.

⁽³⁾ 11124/05, ECOFIN 242.

⁽⁴⁾ HL L 274., 2005.10.20., 89. o.

⁽⁵⁾ 12401/05, ECOFIN 289.

⁽⁶⁾ HL L 314., 2005.11.30., 18. o.

⁽⁷⁾ 5366/06, ECOFIN 11.

2006. május 17., szerda

2. hangsúlyozza a globális egyensúlyhiányhoz való gyors igazodás kockázatát, ami a kereslet csökkenéséhez vezethet az USA-ban, ezáltal az EU-ban alacsonyabb szintű kivittelt és gyengébb növekedést eredményezve, és hangsúlyozza, hogy ezt a hatást tovább erősíthetik az EUR-USD árfolyam ingadozásai;

3. megemlíti az olajárak volatilitásának és emelkedésének az EU belső keresletére és növekedésére gyakorolt hátrányos hatásait, és az azok tovagyrűzéséből eredő hatás fenyegetését; üdvözlöi a szociális és gazdasági szereplők ezek megelőzésére irányuló felelősségteljes viselkedését a háztartások gyenge fogyasztása ellenére; rámutat, hogy egy stabil, előrettekintő és versenyképes makrogazdasági politika kialakítása a fenntartható állami pénzügyi politika szükséges előfeltétele;

4. kifejezi aggodalmát a különösen néhány tagállamban tapasztalható csekély lakossági fogyasztás miatt, ami hozzájárult az EU-ban az alacsony növekedési rátához, és így a jelenlegi globális egyensúlyhiányhoz, és ami a munkahelyek és nyugdíjak terén uralkodó bizonytalan légkörnek, illetve a tartósan magas munkanélküliségnek és a reálbérek alacsony növekedésének a következménye; emlékeztet a nominálbéreknek és a bérköltségeknek a 4. integrált iránymutatásban szereplő középtávú árstabilitásnak és a termelékenységi trendeknek megfelelő előmozdítására tett kötelezettségvállalásra;

5. üdvözlöi a beruházási kiadások ütemének a vállalkozói bizalom feléledésének és a jelenlegi stabilizált haszonkulcsoknak köszönhető megélénkülését, ahogyan azt az IMF és a Bizottság 2005. évi őszi gazdasági előrejelzései is említik; megítélése szerint még mindig lehetséges és szükséges a beruházási tevékenység további élénkítése, és ezért olyan szerkezeti reformokra, valamint kiegészítő intézkedésekre hív fel, amelyek tartósan javítanák a beruházási környezetet, és lendületet adnának a beruházásoknak;

6. támogatja a közpolitikáknak és közkiadásoknak az innováció, a megújuló energiaforrások, az oktatás és képzés, a kutatás, az információtechnológia, a távközlés és a szállítási hálózatok stb. felé történő átirányítását;

7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU-nak a 2007-2013 közötti időszakra szóló pénzügyi kerete nem tükrözi kellőképpen a lisszaboni stratégia célkitűzései kiadásainak adott elsőbbséget; hangsúlyozza, hogy az európai költségvetéshez való hozzájárulásokat a jövőbeli előnyökkel kell összemérni, számításba véve azok kedvező tovaagyűrűző és kiegyenlítő hatásait, feltéve, hogy az EU-költségvetés eléggé az egyértelmű hozzáadott értéket eredményező kiadásokra irányul;

8. megjegyzi, hogy az államháztartás kiegyensúlyozottsága önmagában nem cél, hanem a tagállamok állami kötelezettségterjesítésének eszköze; hangsúlyozza az kiegyensúlyozottabb fiskális helyzet fontosságát a minőségi növekedés, a munkahelyteremtés és a lisszaboni célok elérése vonatkozásában, de megjegyzi, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum a fiskális keretrendszer ellenére történő helytelen alkalmazása miatt tavaly óta nincs javulás a tagállamok költségvetési helyzetében; megjegyzi, hogy a tagállamok többsége nem érte el a középtávú költségvetési célokat a fizetési mérleg terén; megjegyzi, hogy a hiány 2005-ben az euróövezetben elérte a GDP 2,9 %-át, az EU-ban pedig a 2,7 %-ot, valamint tizenegy tagállam költségvetési hiánya meghaladja a GDP 3 %-át, amelyek között megtalálható az EU négy legnagyobb gazdasága, nevezetesen Franciaország, Németország, Olaszország és az Egyesült Királyság, valamint 2004 nyara óta tíz tagállam ellen folyik a túlzott hiány esetén követendő eljárás;

9. hangsúlyozza a tartós fiskális nyomás kezelését célzó intézkedések fontosságát; üdvözlöi a fiskális hiány csökkentésére vonatkozó politikáknak és elkötelezettségeknek a tagállamok hatásai által történő kidolgozását;

10. aggodalmát fejezi ki a hosszú távú költségvetési fenntarthatóság miatt, tekintettel arra, hogy az euróövezetben az államadósság 2002-es 69,2 %-os aránya 2005-re 71,7 %-ra, az EU-25-ök esetében pedig a 2002-es 61,4 %-ról 2005-re 64,1 %-ra nőtt, ami a GDP lassú növekedésére, a rövid távú hiánykezelő politikákra és a költségvetési egyensúlyhiány strukturális reformok révén történő csökkentésére kifejtett erőfeszítések hiányára vezethető vissza;

11. hangsúlyozza, hogy egy olyan Európában, ahol a fogyasztói és befektetői bizalom alacsony, létfontosságú az államháztartási hiány helyrehozatala; csalódott az államháztartások utóbbi alakulása miatt, megjegyezve, hogy a tagállamokban a hiány továbbra is jóval magasabb, mint amit az európai gazdaság megengedhetne; megjegyzi, hogy a kormányok a hiányt az alacsony növekedéssel magyarázzák, bár valójában a hiány csak megakadályozza a gazdaság talpraállását, és akuttabbá teszi a ciklust; az államháztartási hiány 2006-os csökkentésére szólít fel, amelynek jóval ambiciózusabbnak kell lennie egy egyszerű gazdasági kiigazításnál a nagyobb európai növekedésére vonatkozó előrejelzéseknek megfelelően;

2006. május 17., szerda

12. az egyes tagállamok államháztartásának fokozottabb átláthatóságára szólít fel, beleértve az implicit kötelezettségeket, mint a közalkalmazotti nyugdíjfizetési kötelezettségek, amelyek az elkövetkezendő években jelentősen hozzá fognak járulni a közszféra eladósodásához;
13. emlékeztet a ciklikusságot szolgáló politikák elkerülésére irányuló felszólítására; hangsúlyozza a strukturális és adóreformok végrehajtásának fontosságát, és ugyanakkor kiemeli, hogy kellő figyelmet kell fordítani azok megfelelő időzítésére;
14. támogatja a szerkezeti és makrogazdasági reformok különböző fajtáival és intézkedéseivel, valamint azoknak a gazdasági ciklus különböző szakaszaiban megnyilvánuló kölcsönhatásával és közös hatásával kapcsolatos további kutatásokat az államháztartás megerősítése lehető legjobb eszközeinek azonosítása érdekében, megvalósítva ugyanakkor a lisszaboni stratégiát;
15. kiemeli, hogy az állami kiadások megszorítására vonatkozó politikai akarat hiánya, a túlzottan derülátó bevételi tervezés, a kreatív számvitel és a főként egyszeri intézkedéseken alapuló költségvetési konszolidáció nagymértékben hozzájárultak a költségvetési elcsúszáshoz és a költségvetési keretrendszer gyengeségéhez;
16. javasolja, hogy vizsgálják meg annak a lehetőségét, hogy a költségvetési eljárásokra egységes EU-naptárt hozzanak létre, lehetőleg kétéves alapon; nézete szerint a tagállamok költségvetési tervezését egységes feltételezésekre kell alapozni a kulcsfontosságú gazdasági tényezők – mint az olajárak és az árfolyamok alakulása – figyelembe vételével; ennek következtében felszólít arra, hogy a kulcsfontosságú gazdasági tényezőket EU-szerte egységesen értékeljék és állapítsák meg;
17. felhívja a tagállamokat, hogy sürgősen foglalkozzanak az előregedő társadalommal kapcsolatos kihívásokkal, és birkózzanak meg az adósságdinamikával, különösen a hosszú távú fenntarthatóság komoly kockázataival szembenező tagállamokban;
18. támogatja a költségvetési reformokban a fenntarthatóságra való fokozott összpontosítást a kiadási és bevételi intézkedésekre, a fenntartható költségvetési pozíció megőrzésére és a közszolgáltatások megfelelő nyújtására vonatkozóan, beleértve a fiskális fegyelmet és az explicit és implicit kötelezettségek kockázatát;
19. hangsúlyozza a Bizottság és a Tanács azon erőfeszítéseinek fontosságát, hogy fejlesszék a statisztikai irányítást, javítva a költségvetési adatok jelentését a tagállamokhoz intézett, a statisztikai intézetekre – beleértve a szakmai függetlenség és az adatok bizalmassága, megbízhatósága és időszerűsége elvét –, valamint a statisztikai intézetek forrásainak megfelelőségére és a Bizottság ellenőrzésének bővítésére vonatkozó, EU-szerte érvényes előírásokról szóló ajánlás révén;
20. úgy ítéli meg, hogy az átláthatóság és az összehasonlíthatóság növelése, valamint a döntéshozatal szilárdabb alapjának biztosítása érdekében helye van az állami eszközök és az implicit kötelezettségek könnyvése javításának; megítélése szerint a Bizottság ezen a területen egy kezdeményezést kell útjára elindítania;
21. ajánlja, hogy a Bizottság készítsen tanulmányt az adóügyi adatokra vonatkozó jelentéstétel statisztikai irányítására és a tagállamok állami vagyonának és adósságainak elszámolására vonatkozó legjobb gyakorlatokról;
22. támogatja az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságáról szóló nemzeti beszámolók készítését a nemzeti kötelezettségvállalások tudatosságának és hitelességének növelése érdekében, és szükségesnek tartja a nemzeti parlamentek ebben való részvételét;
23. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az új tagállamok költségvetési politikája érje utol az EU bevételi és pénzügyi fejlődési átlagát, a hatékonysággal, átláthatósággal és megbízhatósággal jellemzett, valamint a nagyobb növekedésre, fenntarthatóságra és a gazdaság stabilizálására és modernizálására irányuló adó- és kiadási politikák révén;
24. helyteleníti az euróövezetben a politikai koordináció hiányát, és felhívja a figyelmet az euróövezeti tagállamok fiskális politikáinak különbözőségére, és aggódik a koordináció hiányának kibékíthetetlen hatásai miatt;

2006. május 17., szerda

25. sajnálatát fejezi ki az ECOFIN Tanács makrogazdasági koordinációs keretrendszerének jelenlegi hiányosságai, valamint a tagállamok közötti koordináció hiánya miatt; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen hatástanulmányt a gazdaságpolitikák valódi összehangolásából eredő gazdasági előnyökről és hátrányokról; a kölni folyamat jegyében az ECOFIN, az EKB és az európai szociális partnerek közötti makrogazdasági párbeszéd élénkítésére szólít fel;
26. felhívja a Tanácsot, hogy igazítsa ki a makrogazdasági koordináció menetrendjét, hogy elegendő időt hagyjon a Parlamentnek hozzájárulása benyújtására;
27. felszólítja az Eurogroup elnökét, hogy terjesszen elő részletes cselekvési tervet megbízatásának időtartamára, amelyben egyértelműen meghatározza célkitűzéseit és a tervezett intézkedéseket; rendszeres jelentést vár a megvalósulás elért mértékéről;
28. felhívja a tagállamokat, hogy gazdaságpolitikai kötelezettségeiket a Szerződés 99. cikke alapján tekintsék közös érdekűnek és azokat hangolják össze; emlékezteti a tagállamokat, hogy a jobban koordinált politikák és egy jobb politikai szerkezet javíthatja a politikák egyesített eredményeit; nagyobb tudatosságra hív fel a nemzeti gazdaságpolitika EU-szintű hatásai és azon kötelezettség vonatkozásában, hogy a gazdaságpolitikát közös érdekűnek kell tekinteni és azt össze kell hangolni;
29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek és az európai szociális partnereknek.
-